

Motion till riksdagen 2005/06: MJ355

av **Lennart Beijer och Alice Åström (v)**

Emån

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att det skall vidtas åtgärder för att säkra fri fiskvandring i Emån från mynningen upp till Ädelfors genom att fiskvägar byggs förbi kraftstationerna i Högsby, Blankaström, Jämforsen, Kvillsfors och Turefors, att problemet vid Emsfors löses och att utvandringen av fisk till Östersjön säkras.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att Emåområdet och dess höga naturvärden bör åskådliggöras i ett Naturum.¹

¹ Yrkande 1 hänvisat till BoU.

Fel! Okänt namn på

Emåns havsöringsstam hotas av vandringshinder

Fram till slutet av 1800-talet hade laxen och havsöringen möjlighet att vandra fritt i Emån. I historiska dokument beskrivs att fisket efter lax och havsöring var av stort samhällsekonomiskt värde ända upp till Ädelfors, ca 14 mil från mynningen. Fram till år 2000 var fiskvandring möjlig bara längs de nedersta 20 kilometrarna av Emån.

På väg mot fria fiskvägar i Emån

Emåns kommuner strävar efter att återskapa fiskvandringen i Emån upp till Ädelfors. Två fiskvägar byggdes vid Finsjökraftverken 2000, och dessa har visat sig fungera väl. Havsöring, lax och ett flertal andra fiskarter vandrar genom omlöpen, som har visat sig få en ekologisk betydelse för fisklivet i området.

Innan målet i Ädelfors är uppnått återstår det att bygga fiskvägar vid ytterligare fem kraftverk. Emåområdet Intresseförening har utrett möjligheterna vid kraftverken i Högsby och Blankaström. De tekniska möjligheterna visar sig vara goda.

I Emån finns även hinder i form av dåligt fungerande laxtrappor i Emåns nedre lopp.

Ett annat bekymmer är att utvandrande fisk har svårt att komma levande ut ur Emån. Ökad utvandring medför ökad uppvandring, en starkare fiskstam och ett bättre fiske i ån och i Östersjön.

Emåns djurliv är unikt och värdefullt. Hela Emåområdet har ett otal skyddsvärda miljöer och en spännande naturhistoria, väl värd att berätta. Detta bör göras möjligt genom en satsning på ett Naturum där områdets invånare och besökare får ta del av allt som kan berättas om södra Sveriges värdefullaste vattendrag och dess avrinningsområde.

Vad ovan anförs om fria vandringsvägar för fisk och lösning av problem vid Emsfors samt inrättande av ett Naturum i Emåområdet bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 29 september 2005

Lennart Beijer (v)

Alice Åström (v)